

مقاله پژوهشی: طرح راهبردی مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی ایران با تأکید بر آراء و اندیشه امام خامنه‌ای (مدظله)

[20.1001.1.33292538.1401.12.43.2.1](https://doi.org/10.1001.1.33292538.1401.12.43.2.1)

بهمن رحیمی^۱، فواد ایزادی^۲، کاظم سام دلیری^۳، جلال ثنا قربانی^۴، محمدرضا رضایی بجزستانی^۵، عاطفه موسوی امیرآباد^۶

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۱/۰۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۹/۰۲

چکیده

نفوذ امنیتی و اطلاعاتی عمدتاً در لایه‌های پنهان و توسط سرویس‌های اطلاعاتی کشورهای متخاصم و رقیب اتفاق می‌افتاد، مجموعه اقدامات پنهان از کسب خبر تا تأثیرگذاری بر ذهنیت حریف، تمرکز عامل نفوذی (مأمور تأثیرگذار) بر تصمیمات و سیاست‌گذاری‌ها، ترور، سرقت اسناد، جاسوسی و جاسوسی‌پروری، نفوذ در مراکز امنیتی و حساس را در برمی‌گیرد. محققین در این مقاله با رویکرد کیفی و تحلیل محتوی و بهره‌گیری از نرم‌افزار Maxquad، مبانی و اصول، ارکان جهت‌ساز، فرصت‌ها، تهدیدها، نقاط قوت، ضعف مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی با تأکید بر آراء امام خامنه‌ای (مدظله) را مورد مذاقه قرار داده و در نهایت برای برون‌رفت از موضوع، راهبردها و راهکارها و الزامات و شاخص‌های مقابله‌ای تدوین نمودند.

بررسی فرمایشات امام خامنه‌ای (مدظله) پیرامون نفوذ امنیتی - اطلاعاتی نشان می‌دهد، آگاهی و هوشیاری، کشف نفوذ امنیتی، هم‌افزایی دستگاه‌های مسئول، عدم مأذونیت مسئولین نظامی برای اجازه دادن بیگانگان به حریم و حصار امنیتی و دفاعی به بهانه نظارت و بازرسی، عدم اجازه نفوذ در نیروی، لزوم خاکریز محکم و دژ مستحکم در مقابل نفوذ دشمن، فراهم‌سازی وسایل مصون‌سازی در مقابله با نفوذ دشمن، جلوگیری از نفوذ و رخنه‌ی دشمنان، پیش‌بینی و شناخت راه‌های ورود دشمن، عدم رخنه در حصار نیروهای مسلح و... از جمله مهم‌ترین شیوه‌های مقابله با نفوذ امنیتی است.

۱. دانش‌آموخته دکتری امنیت ملی، دانشگاه عالی دفاع ملی (نویسنده مسئول) shahidhojat@gmail.com

۲. استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه تهران.

۳. دانشیار و عضو هیئت علمی دانشگاه عالی دفاع ملی.

۴. فارغ‌التحصیل دکتری علوم سیاسی، دانشگاه تهران.

۵. دانشجوی دکتری مدیریت، دانشگاه عالی دفاع ملی.

۶. دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی قم.

کلیدواژه‌ها: راهبرد، طرح راهبردی، نفوذ، نفوذ امنیتی - اطلاعاتی، آمریکا، جمهوری اسلامی ایران.

مقدمه و بیان مسئله

توجه به سیر تاریخی و منطق عملی آمریکا در برخورد با جمهوری اسلامی ایران، همچنین سیاست‌های کنونی این کشور نشان می‌دهد که از ابتدای انقلاب اسلامی و در مقاطع مختلف، خاصه در سال‌های اخیر برای مقابله با ج.ا.ایران هم در عرصه داخلی و هم در عرصه خارجی نفوذ بیش از گذشته در دستور کار این کشور قرار دارد. در سویی دیگر و در تقابل با این جهت‌گیری امام خامنه‌ای^(مدظله) که در سال‌های اخیر در راهبردی بلندمدت کلیدواژه‌های طراحی دشمن «تهاجم فرهنگی» (۱۳۷۰)؛ «شبیخون فرهنگی، غارت فرهنگی، قتل عام فرهنگی» (۱۳۷۱)؛ «ناتوی فرهنگی» (۱۳۸۵) و «جنگ نرم» (۱۳۸۸) را مطرح نمود (رنجبران، ۱۳۸۸: ۲۳)، از سال ۱۳۹۳ گفتمان غالب را «نفوذ» به خود اختصاص داد و در ده‌ها جلسه سخنرانی این پدیده را تبیین و راه‌های مقابله با آن را تشریح و توصیف نمودند، توصیفی که نشان می‌دهد نظام سلطه مترصد فرصتی است تا از فضای فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، امنیتی و علمی سال‌های اخیر حداکثر بهره‌برداری را نموده، طراحی‌ها و برنامه‌ریزی‌های خود را بر ضد جمهوری اسلامی ایران برای شکست هیمنه و اقتدار کشور تعمیق بخشد. آنچه در این تحقیق اهمیت و ضرورت دارد این است که ضمن استخراج طرح راهبردی مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی ایران، پیرامون چگونگی نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی ایران شناخت حاصل می‌شود. دست‌یابی به «طرح راهبردی مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی ایران با تأکید بر تدابیر و آراء امام خامنه‌ای^(مدظله)» مهم‌ترین هدف و مقصود پژوهش پیش رو است. سؤال اصلی تحقیق عبارت است از «طرح راهبردی مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی ایران با تأکید بر تدابیر و آراء امام خامنه‌ای^(مدظله) کدام است؟» که برای پاسخگویی به سؤال اصلی می‌بایست، مبانی و اصول مفهوم نفوذ سیاسی، ارکان جهت‌ساز: مأموریت، چشم‌انداز، اهداف، سیاست‌ها، فرصت‌ها، تهدیدها، نقاط قوت، ضعف (محیط‌شناسی و ارزیابی)، راهبردها و راهکارها، الزامات و شاخص‌های عملکردی مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی ایران

با تأکید بر تدابیر و آراء امام خامنه‌ای (مدظله) که در این پژوهش به‌عنوان سؤالات فرعی در نظر گرفته شده است، مورد توجه و مذاقه قرار می‌گیرد.

۱. مبانی نظری

پیشینه تحقیق

عنوان تحقیق	گزارش راهبردی مفهوم‌شناسی نفوذ در بیانات رهبر معظم انقلاب در سال ۱۳۹۴
مشخصات محقق	مرکز مطالعات راهبردی تربیت اسلامی (معاونت پژوهش و نشر)
محل اجرا	تهران - دی ۱۳۹۴
نتیجه تحقیق	گونه‌های نفوذ و اولویت‌گذاری میان آن‌ها، پیشینه نفوذ، روش‌ها و ابزارهای نفوذ و راه‌های مقابله با آن، مهم‌ترین محورهای مطرح‌شده در بیانات معظم‌له پیرامون موضوع است که در این تحقیق به شکلی مختصر تبیین گردید.
عنوان تحقیق	«نفوذ؛ ابعاد، ابزارها و موانع نفوذ دشمن از دیدگاه رهبر معظم انقلاب»
مشخصات محقق	مؤسسه آوای بینش تبریز
محل اجرا	تبریز - ۱۳۹۶
نتیجه تحقیق	این اثر در فصل اول به ماهیت انقلاب اسلامی ایران، در فصل دوم به دشمن و شناخت شیوه‌های مختلف دشمنی، در فصل سوم به اهمیت، اقسام، تاریخچه و نتایج نفوذ و در فصل چهارم به ابعاد مختلف نفوذ از جمله ابعاد امنیتی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی و در فصل پنجم به ابزارهای نفوذ و در فصل ششم به موانع نفوذ پرداخته است.
عنوان تحقیق	مفهوم‌شناسی نظری نفوذ
مشخصات محقق	علی کرمی
محل اجرا	اردیبهشت - ۱۳۹۵
نتیجه تحقیق	تحقیق حاضر نظریات نفوذ را در ذیل دو دسته نظریات و ابزارها بررسی کرده است. در این راستا مهم‌ترین نظریاتی که در این تحقیق مرور و بررسی شد، عبارت‌اند از: نظریات پساستعماری، دیپلماسی عمومی و فرهنگی، نظریات وابستگی، امپریالیسم فرهنگی، ارتباطات میان فرهنگی، قدرت نرم و نقش رسانه‌ها. در واقع نظریات مرتبط با مسئله نفوذ در هر دورانی نوع خاصی از آن را برجسته و معادلات جهانی را از دریچه آن تحلیل کرده‌اند.

تعاریف اصطلاحات

- مفهوم طرح راهبردی

تعریف نظری طرح راهبردی: طرح راهبردی سندی است که در آن سازوکارها، اولویت، چگونگی تمرکز منابع، خروجی‌ها و نتایج مورد نظر با در نظر گرفتن متغیرهای محیطی برای یک افق مشخص تدوین می‌شود (احدی و شاه‌محمدی، ۱۳۹۶).

تعریف عملیاتی طرح راهبردی: در این مقاله طرح راهبردی طرحی جامع، همه‌جانبه و فراگیر مبتنی بر اهداف، اسناد بالادستی و چشم‌انداز با تأکید بر اندیشه امام خامنه‌ای در حوزه مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا است که در یک فرایند علمی و منطقی به ارائه رویکردها و توصیه‌های راهبردی و الزامات تحقق می‌شود.

- مفهوم نفوذ

تعریف نظری: نفوذ را می‌توان رابطه میان بازیگرانی دانست که به‌موجب آن، یک بازیگر، بازیگران دیگر را وادار می‌کند تا به طریقی که خواست خود آن‌ها نیست، عمل کنند (آقابخشی و افشاری‌راد: ۳۱۴).

تعریف عملیاتی نفوذ: در این تحقیق واژه نفوذ برگرفته از نظر امام خامنه‌ای (مدظله) و واژه‌های نزدیک ولی احیاشده از جنس شیخون فرهنگی، ناتوی فرهنگی، تهاجم فرهنگی و جنگ نرم است که تلاش می‌نماید با ارتباط‌گیری مستقیم یا تأثیرگذاری غیرمستقیم آمریکا با هدف تغییر دستگاه محاسباتی، تغییر در قالب‌های ادراکی، بینشی و باورها و نفوذ در مراکز حساسی و امنیتی تأثیر گذارد.

- نفوذ از منظر نظریه پردازان غربی

نظریه جنگ نرم و نفوذ: برای جنگ نرم اصطلاحات مختلفی وضع شده است. آنچه با عنوان جنگ نرم^۱ مطرح می‌شود در ادبیات غرب بیشتر به قدرت نرم^۲ شناخته شده است

1. Soft war.
2. Soft power.

که زیربنای فکری آن اولین بار توسط جوزف نای به شکلی علمی مطرح شد. مهم‌ترین حوزه اعمال و تأثیرگذاری قدرت نرم بر طرف مقابل، حوزه رسانه است. اولین کسی که روی این مسئله کار کرده است، «سان تزو» است که در کتاب هنر جنگ نکته‌ای را مطرح می‌کند و می‌گوید: «می‌شود جنگید، اما مهم‌ترین کار این است که شما در یک نبرد بدون جنگ، پیروزی را به دست بیاورید!» چیزی که او مدنظر قرار داده، همان عملیات روانی و جنگ نرم است. باید به راهبردهای رقیب و روحیه‌ی او حمله کرد؛ به گونه‌ای که آن‌ها بپذیرند که شکست خواهند خورد. اگر کسی در ذهنش بپذیرد که شکست می‌خورد، حتماً در دنیای واقعی نیز شکست خواهد خورد؛ زیرا آنچه فرد را به مقاومت تشویق می‌کند، روحیه است.^۱ مفهوم «جنگ نرم» که در برابر جنگ سخت به کار می‌رود، دارای تعریف واحدی نیست که مورد پذیرش همگان باشد و تلقی و برداشت افراد، جریان‌ها و دولت‌های گوناگون از جنگ نرم تا حدی متفاوت است (Nye, 2004: 3).

نظریه هانتینگتون: برخی از صاحب‌نظران آمریکایی و مراکز تصمیم‌ساز فکری از جمله هانتینگتون بر این باورند که راه مقابله و فروپاشی نظام‌های غیرلیبرال در جهان اسلامی، پیاده‌سازی پروژه دموکراسی‌سازی است. این راهبرد در طرح خاورمیانه بزرگ مورد تأکید قرار گرفته و در کنار راهبرد لشکرکشی نظامی طرفدارانی در مراکز مطالعاتی و کانون‌های تفکر غربی و به‌ویژه آمریکایی داشته است. هانتینگتون در تقسیم‌بندی خود، نظام‌های سیاسی را به نظام‌های سیاسی لیبرال دموکراتیک و غیردموکراتیک اقتدارگرا تقسیم می‌کند. او لازمه تغییر شکل حکومت غیرلیبرال را وجود یک گروه قدرتمند «هواخواه لیبرالیسم» در درون نظام برای به نتیجه رساندن پروژه دموکراسی‌سازی می‌داند و تأکید می‌کند که غرب باید به صورت هماهنگ از عرصه دموکراسی در جوامع اسلامی حمایت کند. «ریچارد هاوس» رئیس شورای روابط خارجی آمریکا نوشت: هانتینگتون چند سال قبل نظریه برخورد تمدن‌ها را مطرح کرده است. طبق این نظریه ماهیت جنگ‌ها در حال تحول است. جنگ تمدنی و فرهنگی جایگزین جنگ نظامی شده است. با طبقه‌بندی هشت فرهنگ و

۱. قابل‌بازرسی در <http://farsi.khamenei.ir>

تمدن در جهان، معارضه فرهنگی - تمدنی را بین دو فرهنگ و تمدن غرب و اسلام می‌داند و به‌طور مشخص جمهوری اسلامی را نماد متحرک تمدن اسلامی معرفی می‌کند. به عقیده او در جمهوری اسلامی ایران دین و سیاست تلفیق شده است. از این جهت غرب را با خطر توسعه اصول‌گرایی اسلام مواجه کرده است که برخورد نظامی با چنین نظامی برای غرب مطلوبیت ندارد؛ بنابراین باید نیروهای به‌اصطلاح دموکراتیک و هواخواه غرب برای زیر سؤال بردن مشروعیت آن وارد عمل شوند. او جمهوری اسلامی ایران را به‌مثابه حکومتی غیرلیبرال و اقتدارگرا معرفی می‌کند و دستورالعملی را خطاب به هواخواهان لیبرالیسم در ایران برای هدف براندازی ارائه می‌دهد (واعظی، ۱۳۸۳: ۱۳۱).

نظریه جین شارپ: جین شارپ پژوهشگر و استاد علوم سیاسی دانشگاه ماساچوست، رهیافت مبارزه بدون خشونت را به‌مثابه یک سلاح سیاسی مطرح می‌کند. جین شارپ از دهه ۵۰، تئوری‌های نافرمانی مدنی را مطالعه کرده بود. از نظر او این تئوری‌ها، فرمان‌بری و نافرمانی موضوعات مذهبی و اخلاقی محسوب می‌شوند نه موضوعات سیاسی (شیرازی، ۱۳۷۶: ۱۱۵). شارپ که از طرفداران آموزه عدم خشونت گاندی است، در کتاب خود با عنوان «نظام روشمند برای رهایی» ۱۹ روش را برای اقدامات دور از خشونت برمی‌شمرد. وی می‌گوید: «سالیان سال، یکی از مهم‌ترین نگرانی‌های من این بوده است که مردم چگونه می‌توانند جلوی به وجود آمدن دیکتاتوری را بگیرند یا دیکتاتوری موجود را از میان بردارند» (پورسعید، ۱۳۸۶: ۱۲۷).

نظریه اندلسی کردن: طبق این الگو، جنگ نرم در سه سطح فساد اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، موجبات ناکارآمدی نظام موجود را فراهم می‌سازد و به‌تدریج نظام موجود و حاکمان آن را در باورهای ذهنی مردم بی‌اعتبار نموده و جامعه را دچار استحاله فرهنگی و روی‌گردانی از کارکردهای نظام می‌نماید (سراج، ۱۳۸۸: ۴). الگوی اندلسی جنگ نرم بر قطعه‌ای از تجربه تاریخی مسلمین در اروپا پایه‌گذاری شده است. در این مقطع تاریخی که زمان آن به اواخر قرن اول هجری برمی‌گردد، مسلمانان تحت تأثیر انگیزه‌های دینی و شور مذهبی، با سرعتی کم‌نظیر بر سراسر اندلس و حتی اعماق فرانسه مسلط شدند، اما به‌مرور با بروز اختلافات میان گروه‌های مختلف مسلمان برای کسب قدرت، نیاززدگی، فساد

اخلاقی و رفاه‌طلبی، بسیاری از مسلمانان به‌ویژه در سران و بزرگان آن‌ها، زمینه آسیب‌پذیری و انحطاط فراهم شد. دشمن با بهره‌گیری از ضعف‌های درون جامعه اسلامی به تدریج قدرت یافت و ابتدا با راه‌اندازی جنگ نرم و کمک به گسترش فساد و فحشاء، موفق به تضعیف اقتدار و ناکارآمدسازی حاکمیت آنان شد. سپس با جنگ سخت، قدرت و حکومت مسلمانان، بلکه حتی حضور آنان در اندلس را درهم پیچید (رجبی دوانی، ۱۳۸۸: ۱۱۱). امام خامنه‌ای^(مدظله) توجه ویژه‌ای به تحولات تاریخی اندلس به‌مثابه یکی از مصادیق جنگ نرم دارند و می‌فرمایند: «سیاست امروز غرب سیاست اندلسی کردن ایران است» (بیانات امام خامنه‌ای، ۱۳۸۰/۲/۱۲).

ورود مفهوم نفوذ به حوزه نظری انقلاب اسلامی: واژه نفوذ یکی از واژه‌های نزدیک ولی احیاشده از جنس شبیخون فرهنگی، ناتوی فرهنگی، تهاجم فرهنگی، جنگ نرم و... است که از دهه ۷۰ با سیاست تخاصمی جبهه استکبار به سرکردگی آمریکا و با هدف شناخت‌شناسی نوع هجمه دشمن و اقدامات مقابله متناسب، توسط امام خامنه‌ای^(مدظله) وارد ادبیات سیاسی جبهه انقلاب اسلامی گردید و هم‌زمان با مذاکرات هسته‌ای موسوم به برجام در سال ۱۳۹۳ و رویکرد تهاجمی ترکیبی آمریکا در حوزه‌های فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، امنیتی، علمی و... به گفتمان غالب تبدیل گردید؛ اما ریشه‌شناسی آن نشان می‌دهد هم‌زمان با وقوع انقلاب اسلامی و نگرانی از تأثیر عناصر فرهنگی وابسته به غرب و شرق؛ ادبیات خاص مربوط به این واژه نیز تولید شد. آنچه در این عرصه مشاهده می‌شود این است که تاریخ انقلاب اسلامی نشان می‌دهد اساساً مسئله نفوذ (به معنای رایج آن یعنی نفوذ اطلاعاتی برای تغییر درونی) در جمهوری اسلامی مربوط به پیش از برجام (و از ابتدای شکل‌گیری انقلاب اسلامی) مورد توجه سرویس‌های اطلاعاتی خاصه سیا بوده است؛ اما با شروع فرایند برجام جنبه‌هایی خاص از نفوذ که ناظر بر تأثیرگذاری بر تصمیمات حریف است؛ نقش برجسته‌تری پیدا کرده است.

نفوذ امنیتی اطلاعاتی در آراء و اندیشه امام خامنه‌ای (مدظله)

یکی از نکات مهم در زمینه ارتباط مفهوم نفوذ با سایر مفاهیم پیرامونی آن در کلام رهبر معظم انقلاب، آن است که اگرچه هشدارهای ایشان درباره نفوذ دشمن بیشتر متمرکز بر نفوذ سیاسی و فکری - فرهنگی است، اما اختصاص به موضوعات فرهنگی و اعتقادی ندارد (کرمی، ۱۳۹۴)؛ بنابراین تفسیر موضوع نفوذ دشمن به صرف جنگ نرم یا تهاجم فرهنگی و اعتقادی امری نادرست و اما متأسفانه مصطلح است. هشدارهای ایشان درباره نفوذ دشمن اگرچه متمرکز بر ابعاد فرهنگی و سیاسی است، اما صرف بازخوانی بازنویسی ابعاد جنگ نرم فرهنگی و اعتقادی دشمن - بر ضد نظام انقلاب ذیل کلیدواژه «نفوذ» امری نادرست است و تحلیلگران جبهه انقلاب می‌بایست هشدارهای رهبر معظم انقلاب در بستر تحولات و شرایط خاص سیاسی و اجتماعی روز تحلیل نمایند. مفهوم نفوذ همچون تمامی مفاهیم مورد تأکید معظم‌له در بستر و زمینه سیاسی و اجتماعی خاص خود و همچنین در کنار سایر مفاهیم مورد تأکید رهبر معظم انقلاب می‌بایست مورد تحلیل قرار گیرد. اتکای صرف بر برخی ابعاد مطرح شده برای نفوذ و نادیده گرفتن دیگر ابعاد، در کنار بی‌توجهی به اولویت‌گذاری ایشان، می‌تواند پیامدهای سوء سیاسی و فرهنگی برای کشور به همراه داشته باشد. آنچه مسلم است مفهوم نفوذ سرلوحه و رمز هماهنگی مسئولان و مردم برای حفظ دستاوردهای نظام و پیش‌روی به سوی اهداف انقلاب است و تأکید بیش‌ازپیش بر شناخت و معرفی ابعاد آن نیاز سیاسی و فرهنگی روز کشور است. نگاه رهبر معظم انقلاب (مدظله) به موضوع نفوذ دشمن یک نگاه کاملاً تاریخی و مستند به حافظه عمومی مردم ایران است. معظم‌له تأکید ویژه‌ای دارند که تلاش نظام سلطه برای نفوذ سیاسی و فرهنگی در ایران پدیده جدیدی نیست و سابقه‌ای به طول روابط ایران و غرب دارد. این نفوذ در دوران پیش از انقلاب در بالاترین سطح خود قرار داشته است و غرب آرزوی بازگشتن به آن دوره را در سر می‌پروراند، اما پس از پیروزی انقلاب اسلامی، نفوذ غرب در ایران کاهش چشمگیری داشته است؛ بنابراین دشمنان انقلاب مترصد بهره‌گیری از فرصت‌های موجود هستند. رهبر معظم انقلاب یکی از مهم‌ترین این فرصت‌ها را تحولات پس از توافق

هسته‌ای ایان و غرب می‌دانند که فضای کاذب و مشحون از احساساتی را در میان دولتمردان و بخشی از مردم ایجاد کرده است. در چنین شرایطی بسیار محتمل است که دشمن از این غفلت عمومی برای بازگشت و نفوذ بهره‌گیری نماید و در پوشش‌هایی همچون تعامل اقتصادی، سیاسی و فرهنگی به استقلال کشور لطمه وارد کند (کرمی، همان). نفوذ در دیدگاه امام خامنه‌ای عبارت است از: «تغییر باورها، تغییر آرمان‌ها، تغییر نگاه‌ها، تغییر سبک زندگی؛ کاری کنند که این شخصی که تحت تأثیر نفوذ قرار گرفته، همان چیزی را فکر کند که آن آمریکایی فکر می‌کند؛ کاری کنند که شما همان جووری نگاه کنی به مسئله، همان جووری تشخیص بدهی که آن مأمور عالی‌رتبه‌ی سیا تشخیص می‌دهد؛ در نتیجه همان چیزی را بخواهی که او می‌خواهد؛ بنابراین خیال او آسوده است؛ بدون اینکه لازم باشد خودش را به خطر بیندازد و وارد عرصه بشود، شما برای او داری کار می‌کنی» (بیانات: ۹۴/۹/۴).

تبیین مفهوم واژه‌های نزدیک به نفوذ: بر اساس دیدگاه امام خامنه‌ای^(مدظله)، راهبرد نفوذ به دو شیوه موردی و جریان‌ی صورت می‌گیرد که در شیوه نفوذ موردی برنامه‌ریزی دشمن بر این اساس که عنصری ظاهر دوست، اما وابسته به دشمن را وارد دستگاه‌های حکومتی کنند. تا با قرار گرفتن در کنار مسئولان عالی‌رتبه اهداف دشمن را پیگیری نمایند که پایین‌ترین سطح آن انتقال اخبار و اطلاعات و به تعبیری همان جاسوسی است، اما بالاتر از آن تصمیم‌سازی برای آن مقام مسئول و تأثیرگذاری بر تصمیم‌گیری‌های او است. فرمانده معظم کل قوا بر این نظر می‌باشند که نفوذ جریانی به مراتب خیلی خطرناک‌تر از نفوذ موردی است. هدف دشمن در نفوذ جریانی شبکه‌سازی در داخل ملت است که برای تحقق آن از دو ابزار پول و جاذبه‌های جنسی بهره‌گیری می‌کنند و با طراحی اهداف جعلی و دروغین تلاش می‌کنند تا افراد جامعه به‌خصوص افراد مؤثر را دور آن جمع کنند و آن‌ها را به سمت مورد نظر خودشان هدایت کنند. معظم‌له در تشریح نفوذ جریانی که بالاترین سطح پروژه نفوذ به‌منظور تأثیرگذاری بر تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیری‌های کلان جمهوری اسلامی ایران به‌خصوص در حوزه سیاست خارجی است، در تفسیری برای کارگزاران نظام

آن را این گونه تعریف می‌نمایند: آن عبارت است از تغییر باورها، تغییر آرمان‌ها، تغییر سبک زندگی، یعنی کاری کنند که این شخصی که مورد نفوذ قرار گرفته است... همان چیزی را فکر کند که آن آمریکایی فکر می‌کند؛ یعنی کاری کنند که شما همان جوری نگاه کنی به مسئله که یک آمریکایی نگاه می‌کند... همان جوری تشخیص بدهی که آن مأمور عالی‌رتبه‌ی سیا تشخیص می‌دهد؛ در نتیجه همان چیزی را بخواهی که او می‌خواهد؛ بنابراین خیال او آسوده است؛ بدون اینکه لازم باشد خودش را به خطر بیندازد و وارد عرصه بشود، شما برای او داری کار می‌کنی؟ هدف این است. هدف نفوذ این است... اگر این نفوذ نسبت به اشخاصی انجام بگیرد که این‌ها در سرنوشت کشور، سیاست کشور، آینده‌ی کشور تأثیر دارند، شما ببینید چه اتفاقی می‌افتد؟ آرمان‌ها تغییر پیدا خواهند کرد، ارزش‌ها تغییر پیدا خواهد کرد، خواست‌ها تغییر پیدا خواهد کرد، باورها تغییر پیدا خواهد کرد... معنای نفوذ این است؛ ببینید چقدر خطرناک است (بیانات امام خامنه‌ای (مدظله)، ۹۴/۹/۴). مذاقه پیرامون فرمایشات امام خامنه‌ای (مدظله) در مقطع برگزاری مذاکرات هسته‌ای، به‌وضوح این موضوع را می‌توان مشاهده کرد که نگاه آمریکا به موضوع مذاکرات هسته‌ای صرفاً موضوع هسته‌ای نبوده و مذاکرات موصوف به دلیل ماهیت آن مورد توجه آمریکا برای نفوذ بوده است. امام خامنه‌ای در این خصوص می‌فرماید: «...نیت آن‌ها این بود که از این مذاکرات و از این توافق، وسیله‌ای پیدا کنند برای نفوذ در داخل کشور. ما این راه را بستیم و این راه را به‌طور قاطع خواهیم بست؛ نه نفوذ اقتصادی آمریکایی‌ها را در کشورمان اجازه خواهیم داد، نه نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آن‌ها را، نه حضور سیاسی آن‌ها را، نه نفوذ فرهنگی آن‌ها را؛ با همه‌ی توان - که این توان هم بحمدالله امروز توان زیادی است - مقابله خواهیم کرد؛ اجازه نخواهیم داد» (بیانات امام خامنه‌ای (مدظله)، ۹۴/۵/۲۶).

جدول مهم‌ترین عوامل نفوذ امنیتی دشمن از منظر امام خامنه‌ای (مدظله)

تاریخ بیانات	مؤلفه	ابعاد	مفهوم			
۱۳۸۸/۲/۲۴	هدف، قرار دادن امنیت کشور است	ضربه به امنیت کشور	امنیت کشور	سازمان اطلاعاتی		
	ضربه به کشور از طریق به کار گرفتن شیوه‌های نامردانه					
	جاسوس‌پروری					
۱۳۸۱/۱۰/۱۹	حمله امنیتی... جنگ امنیتی				لزوم مراقبت در نیروهای مسلح	سازمان اطلاعاتی
۱۳۹۴/۱۰/۶						
۱۳۹۴/۶/۲۵	نفوذ امنیتی چیز کوچکی نیست					
۱۳۶۸/۴/۱۸	خطر بیشتر از ناحیه‌ی نفوذ اطلاعاتی دشمن					
۱۳۷۹/۸/۱۱	خاکریزهای نرم و نفوذپذیر مورد طمع دشمن برای نفوذ					
۱۳۸۱/۹/۱	لزوم مراقبت نفوذ دشمن در داخل کشور					
۱۳۶۸/۴/۴	نفوذی‌های دشمن، یکی از جاهای خطرناک					
۱۳۹۴/۱۲/۲۰	اعزام مأمورین امنیتی در قالب افراد صاحب‌نظر					
۱۳۶۸/۳/۱۸	نفوذ و رخنه در ارتش از سوی دشمن و ایستادگی و ادامه راه ارتشیان در برابر دشمن	لزوم مراقبت در نیروهای مسلح	سازمان اطلاعاتی			
۱۳۶۸/۴/۱۸	نفوذ اطلاعاتی در جمهوری اسلامی ایران عمری به درازای انقلاب					
۱۳۹۴/۱/۲۰	عدم مأذونیت مسئولین نظامی برای اجازه دادن برای بازرسی به بهانه نظارت					
۱۳۷۳/۴/۲۹	عدم اجازه نفوذ در نیروی انتظامی					
۱۳۸۸/۲/۲۴	رسیدن به اهداف شوم از طریق جاسوس‌پروری	نفوذ موردی	سازمان اطلاعاتی			
۱۳۶۸/۴/۱۸	جاسوسی میان مردم و دستگاه‌های مختلف و حوزه‌های علمیه					
۱۳۹۴/۹/۴	جاسوسی... خبرکشی و خبردهی					
	تصمیم‌سازی (اقدام در راستای منافع دشمن)					

شیوه مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی و نظامی از منظر امام خامنه‌ای (مدظله)

آگاهی (بیانات: ۱۳۹۲/۱۰/۲۹)، هوشیاری، کشف نفوذ امنیتی (بیانات: ۱۳۹۴/۱۲/۲۰)، هم‌افزایی دستگاه‌های مسئول (بیانات: ۱۳۹۴/۴/۱۶) عدم مأذونیت مسئولین نظامی برای اجازه دادن بیگانگان به حریم و حصار امنیتی و دفاعی به بهانه نظارت و بازرسی (بیانات: ۹۴/۱/۲۰)، عدم اجازه نفوذ در نیروی انتظامی (بیانات: ۱۳۷۳/۰۴/۲۹)، لزوم خاکریز محکم و دژ مستحکم در

مقابل نفوذ دشمن (بیانات: ۱۳۷۵/۰۳/۲۰)، فراهم‌سازی وسایل مصون‌سازی در مقابله با نفوذ دشمن (بیانات: ۱۳۷۸/۰۲/۲۸)، نفوذ بیگانه در این کشور ممنوع، عدم اعمال نفوذ آمریکا و انگلیس و دیگران در مسائل سیاسی و فرهنگی کشور (بیانات: ۱۳۷۹/۰۷/۱۴)، جلوگیری از نفوذ و رخنه‌ی دشمنان (بیانات: ۱۳۸۱/۰۳/۱۴)، لزوم مراقبت از نفوذ دشمن در داخل کشور (بیانات: ۱۳۸۱/۰۹/۰۱)، پیش‌بینی و شناخت راه‌های ورود دشمن (بیانات: ۱۳۸۶/۱۰/۱۳)، عدم رخنه در حصار نیروهای مسلح (بیانات: ۱۳۸۹/۰۱/۲۲)، پیدا کردن نقاط نفوذ دشمن (بیانات: ۱۳۸۹/۰۷/۷)، عدم اجازه مردم به نفوذ عوامل دشمن (خواص سازش‌کار و آلوده و به طریق اولی به عوامل نفوذی دشمن) (بیانات: ۱۳۹۰/۶/۲۶) و... از جمله مهم‌ترین شیوه‌های مقابله با نفوذ امنیتی است.

جدول مهم‌ترین شیوه مقابله با نفوذ امنیتی دشمن از منظر امام خامنه‌ای (مدظله)

مفهوم	ابعاد	مؤلفه	شاخص	تاریخ بیانات
نفوذ	سیاسی و فرهنگی	شیوه مقابله با نفوذ امنیتی	نفوذ بیگانه در این کشور ممنوع (عدم دخالت فرهنگی سیاسی و... خارجی‌ها)	۱۳۷۹/۷/۱۴
			لزوم خاکریز محکم و دژ مستحکم در مقابل نفوذ دشمن	۱۳۷۵/۳/۲۰
			فراهم‌سازی وسایل مصون‌سازی در مقابله با نفوذ دشمن	۱۳۷۸/۲/۲۸
			مخالفت با ایجاد پایگاه دشمن در داخل کشور	۱۳۸۰/۴/۷
			لزوم مراقبت از نفوذ دشمن در داخل کشور	۱۳۸۱/۹/۱
			لزوم مراقبت و هوشیاری ملت در مقابله با روش‌های مودبانه نفوذ دشمن	
			لزوم پیش‌بینی و شناخت اینکه دشمن از چه راهی وارد خواهد شد	۱۳۸۱/۱۰/۱۳
			ایستادگی در مقابل نفوذ دشمن	۱۳۸۷/۹/۲۴
			لزوم عدم رخنه در حصار نیروهای مسلح	۱۳۸۹/۱/۲۲
			جدی گرفتن تهدید	
			پیدا کردن نقاط نفوذ دشمن	۱۳۸۹/۷/۱۷
			عدم اجازه نفوذ به حریم امنیتی و دفاعی کشور به بهانه‌ی نظارت	۱۳۹۴/۱/۲۰
			عدم نفوذ آمریکا در کشور	۱۳۹۴/۶/۱۸
			هوشیاری و آمادگی... آمادگی نظامی... آمادگی روحی	۱۳۸۸/۲/۲۴
استحکام نیروهای مسلح	۱۳۸۹/۱/۲۲			

۲. روش تحقیق (نوع و روش تحقیق)

تحقیق حاضر از آن جهت که تلاش دارد، به ارائه طرح راهبردی مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی ایران با تأکید بر تدابیر و آراء امام خامنه‌ای (مدظله)، پردازد و نتایج تحقیق در برنامه‌ریزی، تصمیم‌سازی و سیاست‌گذاری مرتبط با مقابله با نفوذ آمریکا قابل بهره‌برداری است؛ از نوع تحقیقات کاربردی به شمار می‌رود. مطالعه حاضر به روش آمیخته^۱ است. برای دستیابی به اهداف پژوهش و بر اساس رویکرد کیفی، اسناد کتابخانه‌ای و اسناد بالادستی پیرامون موضوع مورد تحلیل محتوی قرار گرفت.

۳. تجزیه و تحلیل یافته‌ها

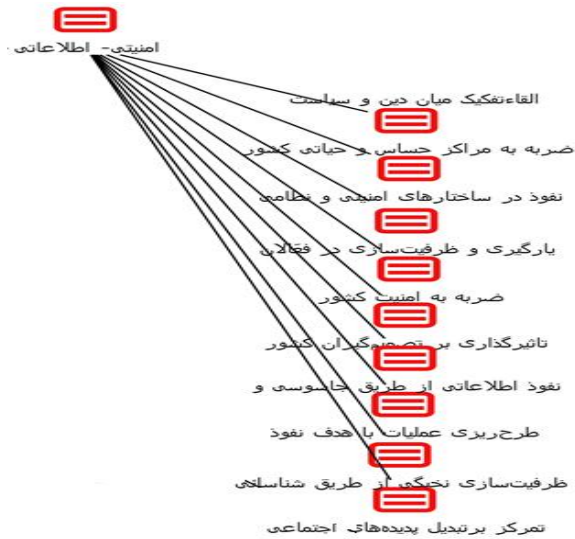
به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از تحلیل اسناد، از روش کدگذاری باز و محوری استفاده شده است. واحد تحلیل در این مطالعه؛ جملات، عبارات و واژه‌هایی است که اشاره به شناخت مبانی و اصول مفهوم نفوذ سیاسی، تبیین ارکان جهت‌ساز (مأموریت، چشم‌انداز، اهداف، ارزش‌ها و سیاست‌ها)، تشریح فرصت‌ها، تهدیدها، نقاط قوت، ضعف، تدوین راهبرد و راهکارها، الزامات و شاخص‌های مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا در ج.ا.ایران با تأکید بر تدابیر و آراء امام خامنه‌ای (مدظله) داشته است. سپس کدهای استخراجی در نرم‌افزار Maxquda در کنار هم قرار داده شدند. در ادامه، عمل کدگذاری دوباره انجام گرفت. به موارد مشترک هرکدام یک کد و به موارد مختص هر کدگذاری نیز کدهای جداگانه اختصاص داده شد تا مقوله‌ها تشکیل و بر اساس اهداف تحقیق مورد شناسایی قرار گرفت. پس از کدگذاری باز؛ با الهام از مبانی نظری و پیشینه تجربی پژوهش، کدهای استخراجی با توجه به نزدیکی و شباهت‌ها در نرم‌افزار تحلیل داده‌های کیفی Maxquad در مقوله‌های مختلفی دسته‌بندی شدند (کدگذاری محوری). در مرحله کدگذاری محوری با الهام از مبانی نظری و پیشینه تجربی پژوهش، کدهای باز استخراجی با توجه به نزدیکی و شباهت‌ها در نرم‌افزار تحلیل داده‌های کیفی (مکس.کیودا) در

مقوله‌های مختلفی دسته‌بندی و تغذیه شدند و خروجی آن منجر به احصاء کدگذاری محوری شد. تعیین و نام‌گذاری مقوله‌ها نیز بر اساس اصطلاحات تکنیکی و تخصصی موجود در پیشینه تحقیق انجام گرفته است. این عمل با همفکری و مشورت با خبرگان و مصاحبه‌شوندگان صورت گرفته است.

Code System	Count
سیاست های مقابله با نفوذ آمریکا	43
اصول و ارزش های مقابله با نفوذ دشمن	13
راهکارهای مقابله با نفوذ آمریکا	48
راهبرهای مقابله با نفوذ	22
محیط شناسایی	0
نقاط ضعف مقابله با نفوذ	0
نقاط ضعف امنیتی - اطلاعاتی	0
جاسوسی، خیردهی و خیرکشی	2
...دلیستن به بیگانگان و نفوذ آنها در اقل	1
بهره گیری از عفت ها	1
...بزرگ دشمن و جا زدن آن به عنوان فر	1
نفوذ در نیورهای مجاهد فی سبیل الله	1
نقاط ضعف علمی	0
نقاط ضعف اقتصادی	0
ترویج فرهنگ مصرف گرایی	1
ضربه به فرهنگ کار عمومی و تولید داخل	1
اعتراض مردم در مقابل مشکلات اقتصادی	1
...بکارگیری مشاوران اقتصادی نفوذی د	1
... ضعف در زمینه برنامه ریزی و تصمیم	1
نقاط ضعف سیاسی	6
نقاط ضعف فرهنگی	6
نقاط قوت مقابله با نفوذ	18
تهدیدهای مقابله با نفوذ	27
فرصت های مقابله با نفوذ	20
اهداف مقابله با نفوذ آمریکا	13
میانی و اصول نفوذ	40

نمونه کدگذاری محوری در نرم افزار

مبانی^۱ و اصول مفهوم نفوذ امنیتی از اطلاعاتی با تأکید بر تدابیر و آراء امام خامنه‌ای (مدظله)

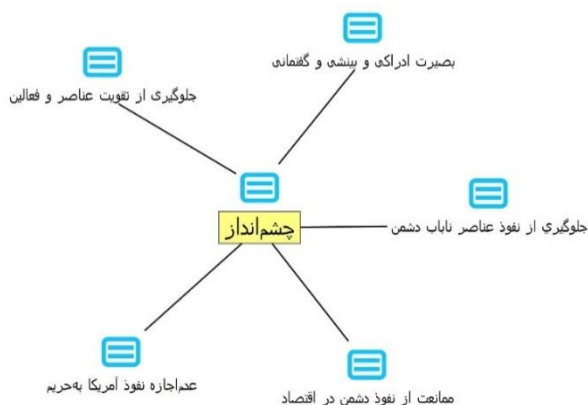
نمودار درختی مبانی و اصول مفهوم نفوذ امنیتی اطلاعاتی (۱)

بیانیه مأموریت مقابله با نفوذ امنیتی-اطلاعاتی آمریکا

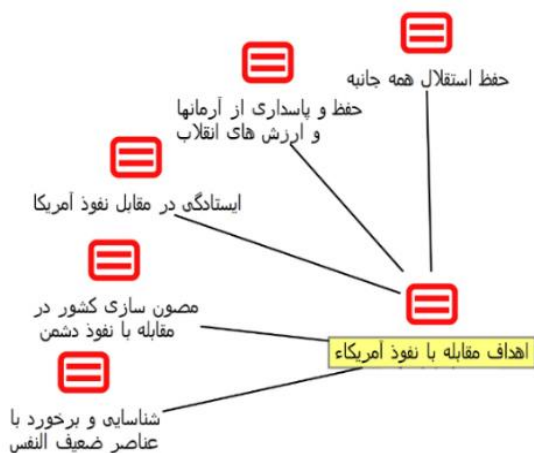
۱. لغت‌شناسان مبانی را جمع مبنی به معنی بنیاد، شالوده، بنیان، اساس، پایه و ریشه دانسته‌اند (بهجت‌پور، ۱۳۹۲: ۲۵) (معین، ۱۳۷۳: ۳۷۷).

اهداف^۱ مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا

چشم انداز مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا

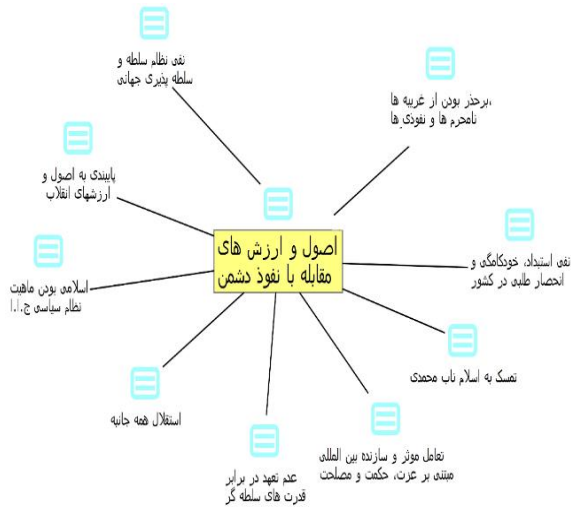
اصول و ارزش‌های^۲ مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا

نمودار درختی اهداف مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا (۲)

۱. اهداف نتایج نهایی فعالیت‌های برنامه‌ریزی شده است و بیان می‌کند که چه چیزی، در چه زمانی انجام شود. هدف عبارت است نقطه‌ای که کوشش‌ها معطوف به رسیدن به آن است، یعنی در واقع جنس هدف نقطه است (حسن بیگی، ۱۳۹۰: ۲۲۱).

۲. ارزش‌ها یک سلسله اصول کلی، ثابت و مطلق‌اند که در هیچ شرایطی تغییر نمی‌کنند، اما مصداق آن‌ها تغییرپذیر است (حسن بیگی، ۱۳۹۰: ۲۰۲).

نمودار درختی اصول و ارزش های مقابله با نفوذ امنیتی-اطلاعاتی آمریکا (۳)

تدوین راهبردهای مقابله با نفوذ امنیتی اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی ایران با تأکید بر تدابیر و آراء امام خامنه‌ای

تدوین راهبرد بر اساس عوامل محیطی چهارگانه و همچنین اختلاف زاویه وضع موجود و وضع مطلوب و در نظر گرفتن درصد تخصیص منابع و با نگاه به اهداف کلان انتخاب گردیدند. جهت این امر، گزاره‌های راهبردی با استفاده از روش داده‌بنیاد و به روش خبرگی استخراج و به شرح زیر تدوین شدند.

تجزیه و تحلیل محیط داخلی^۱

شناخت وضع موجود، یکی از مهم‌ترین مراحل در تدوین راهبرد است؛ زیرا بدون شناخت صحیح و دقیق از وضع موجود، نمی‌توان برای آینده، برنامه‌ریزی مناسبی انجام داد، در این راستا، پرسشنامه تحقیق طراحی و در اختیار جامعه آماری تحقیق قرار گرفت. بر اساس پاسخ‌های اخذشده از آن‌ها، مقادیر به‌دست آمده برای دو گروه عوامل محیط

۱. IFE.

داخلی در قالب یک جدول درج و سپس میانگین و وزن آن‌ها برای میزان اهمیت هر عامل و همچنین میانگین وضع موجود آن عامل است به همراه نمره موزون هر عامل که حاصل ضرب وزن در ضریب وضعیت است محاسبه و برای هر یک از عوامل ضعف‌ها و قوت‌ها به صورت جداگانه با هم جمع شده و نهایتاً از آن‌ها محاسبه که نتایج آن به شرح زیر است:

جدول ماتریس IFE

نمره موزون عامل	وضعیت						وزن	اهمیت						کد عامل	ردیف
	میانگین	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم		میانگین	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم		
۰,۰۵۵	۲,۴۷	۰	۰	۱۵	۱۴	۱	۰,۰۲	۳,۲۳	۱	۶	۲۳	۱	۰	S2	1
۰,۰۵۴	۲,۳۸	۰	۱	۱۰	۲۱	۰	۰,۰۲	۳,۲۵	۰	۸	۲۴	۰	۰	S1	2
۰,۰۴۹	۲,۳۱	۰	۱	۸	۲۳	۰	۰,۰۲	۳,۰۶	۰	۳	۲۸	۱	۰	W1	3
۰,۱۴۳	۴,۳۲	۱۴	۱۴	۲	۱	۰	۰,۰۳	۴,۷۴	۲۴	۶	۱	۰	۰	W2	4
۰,۰۷۶	۳,۰۶	۰	۷	۲۰	۵	۰	۰,۰۲	۳,۵۶	۰	۱۸	۱۴	۰	۰	W3	5
۰,۰۶۷	۲,۷۸	۰	۵	۱۵	۱۲	۰	۰,۰۲	۳,۴۷	۱	۱۴	۱۶	۱	۰	W4	6
۰,۰۵۴	۲,۴۱	۰	۱	۱۲	۱۸	۱	۰,۰۲	۳,۲۲	۰	۹	۲۱	۲	۰	W5	7

جدول رتبه‌بندی عوامل داخلی (قوت) بر حسب اهمیت

رتبه‌بندی عوامل داخلی (قوت) بر حسب اهمیت			
میزان اهمیت	نام عامل	کد عامل	ردیف
3.25	مراقبت از نفوذ و اخلال دشمن	S2	۱۳
3.23	ناشناخته بودن شیوه‌های مقابله خودی	S1	۱۴

جدول رتبه‌بندی عوامل داخلی (ضعف) بر حسب اهمیت

رتبه‌بندی عوامل داخلی (ضعف) بر حسب اهمیت			
میزان اهمیت	نام عامل	کد عامل	ردیف
4.74	نفوذ در دستگاه‌های حساس	W2	۱۵
3.56	دل بستن به بیگانگان	W3	۲۷
3.47	نزدیک شدن به افراد و موضع‌گیری بر ضد بعضی دیگر	W4	۳۱
3.22	نفوذ در ساختارهای قومی برای هدایت و ایجاد چالش	W5	۳۶
3.06	نفوذ در نیروهای مجاهد فی سبیل الله و متزلزل کردن پایه جهاد	W1	۳۷

تجزیه و تحلیل محیط خارجی^۱

بر اساس پاسخ‌های اخذ شده از خبرگان آن‌ها، مقادیر به دست آمده برای دو گروه عوامل محیط خارجی یعنی ۱۸ عدد فرصت‌ها و ۲۴ عدد تهدیدات، در قالب یک جدول درج و سپس میانگین و وزن آن‌ها برای میزان اهمیت هر عامل و همچنین میانگین وضع موجود که بیانگر ضریب وضعیت آن عامل است به همراه نمره موزون هر عامل که حاصل ضرب وزن در ضریب وضعیت است محاسبه شده و برای هر یک از عوامل فرصت و تهدید به صورت جداگانه با هم جمع نموده و نهایتاً جمع کل از آن‌ها گرفته شد که نتایج آن به شرح زیر است:

جدول ماتریس EFE

نمره موزون عامل	وضعیت						وزن	اهمیت					کد عامل	رتبه	
	بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم	بسیار کم		زیاد	متوسط	کم	بسیار کم				
۰,۰۷۳	۲,۸۱	۰	۶	۱۵	۱۰	۱	۰,۰۳	۴,۰۰	۸	۱۶	۸	۰	۰	O1	7
۰,۰۵۱	۲,۴۷	۰	۱	۱۳	۱۸	۰	۰,۰۲	۳,۱۹	۰	۷	۲۴	۱	۰	O2	8
۰,۰۸۰	۲,۹۷	۰	۹	۱۳	۱۰	۰	۰,۰۳	۴,۱۶	۱۲	۱۳	۷	۰	۰	O3	9
۰,۰۵۷	۲,۵۲	۰	۱	۱۴	۱۶	۰	۰,۰۲	۳,۵۳	۰	۱۷	۱۵	۰	۰	O4	10
۰,۰۵۷	۲,۵۸	۰	۲	۱۴	۱۵	۰	۰,۰۲	۳,۴۲	۰	۱۴	۱۶	۱	۰	O5	11
۰,۰۶۱	۲,۶۳	۰	۱	۱۸	۱۳	۰	۰,۰۲	۳,۶۳	۲	۱۸	۱۰	۲	۰	T1	12
۰,۱۰۵	۳,۸۸	۲	۱۱	۴	۰	۰	۰,۰۳	۴,۱۸	۵	۱۰	۲	۰	۰	T2	13
۰,۱۰۰	۳,۸۰	۲	۸	۵	۰	۰	۰,۰۳	۴,۰۷	۲	۱۲	۱	۰	۰	T3	14
۰,۰۶۷	۲,۹۴	۱	۶	۱۵	۱۰	۰	۰,۰۲	۳,۵۳	۳	۱۲	۱۶	۱	۰	T4	15

جدول رتبه‌بندی عوامل خارجی (فرصت) بر حسب اهمیت

رتبه‌بندی عوامل خارجی (فرصت) بر حسب اهمیت	رتبه‌بندی عوامل خارجی (فرصت) بر حسب اهمیت	کد عامل	ردیف
4.16	جولوگیری از ورود نفوذی‌ها به بدنه مدیریتی کشور	O3	1
4.00	عدم مآذونیت مسئولین برای اجازه دادن به بیگانگان	O1	2
3.53	توجه به راه‌ها و ترفندهای نفوذ دشمن	O4	3
3.42	افزایش بصیرت پیرامون شناخت دشمن	O5	4
3.19	عدم غفلت و فراموشی دشمن	O2	5

۱ EFE

جدول رتبه‌بندی عوامل خارجی (تهدید) بر حسب اهمیت

رتبه‌بندی عوامل خارجی (تهدید) بر حسب اهمیت			
ردیف	کد عامل	عامل	میانگین اهمیت
1	T2	نفوذ دادن ایادی دشمن در مدیریت‌های کشور	4.18
2	T4	نفوذ و خریدن برخی از عناصر مؤثر	3.97
3	T1	ایجاد شکاف و رخنه در بافت یکپارچه‌ی فرماندهی	3.63
4	T3	هدف قرار دادن امنیت	3.53

جدول راهبردهای اولیه (قوت - فرصت) st		جدول راهبردهای اولیه (قوت - فرصت) so	
راهبردهای اولیه st	ردیف	راهبردهای اولیه so	ردیف
متوقف کردن روند غرب باوری و غرب از طریق مقابله با تغییر باورها، تغییر آرمان‌ها، تغییر نگاه‌ها، مقابله با ایجاد شکاف و رخنه در بافت یکپارچه‌ی فرماندهی	۱	جلوگیری از نفوذ در داخل کشور از طریق جلوگیری از ورود نفوذی‌ها به بدنه مدیریتی و عدم غفلت و فراموشی دشمن	۱
جلوگیری از نفوذ در کشور و عدم اجازه به رخنه دشمن در بافت یکپارچه فرماندهی و مدیریت کشور با توجه به شناخت روش‌های نفوذ دشمن، اشراف بر فعالیت سفارت‌خانه و دو تابعیتی‌ها	۲	شناخت روش‌های دشمن و مراقبت از نفوذ و اخلال دشمن از طریق روشنگری و بیان حقیقت پیرامون نفوذ دشمن، تدبیر و هوشیاری و سرعت عمل در مقابله با نفوذ	۲

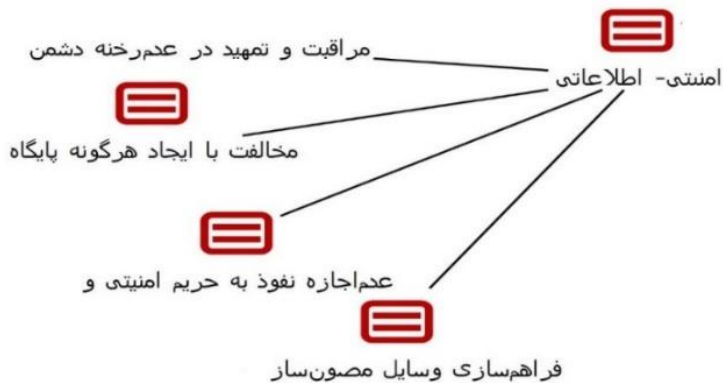
جدول راهبردهای اولیه (ضعف - تهدید) wt		جدول راهبردهای اولیه (ضعف - فرصت) wo	
راهبردهای اولیه wt	ردیف	راهبردهای اولیه wo	ردیف
مقابله با نفوذ در دستگاه‌های حساس و نزدیک شدن به افراد و موضع‌گیری بر ضد بعضی دیگر و نفوذ و جهت‌گیری در دستگاه‌های مدیریتی	۱	از بین بردن ضعف در زمینه تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی از طریق مقابله و ایستادگی در مقابل نفوذ دشمن، تدبیر، بصیرت و ختشی کردن فتنه‌گری‌ها	۱
جلوگیری از نزدیک شدن به افراد و ایجاد اختلاف توسط سفارت‌خانه‌های غربی، نفوذ در نخبگان، افراد مؤثر، تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران با هدف ایجاد رخنه در دیواره نظام و جهت‌گیری دستگاه‌ها	۲	جلوگیری از نفوذ در دستگاه‌های حساس کشور از طریق ارتقای اشراف اطلاعاتی و جلوگیری از ورود نفوذی‌ها به بدنه دستگاه‌ها	۲

راهبرد تکمیلی امنیتی - اطلاعاتی مقابله با نفوذ آمریکا

با هدف بهینه‌سازی راهبردهای احصاشده، بهره‌گیری از نظرات ده تن از خبرگان و با الهام از اصول اساسی، اهداف کلان و شاخص‌های مورد تأکید مقام معظم رهبری (مدظله) در مقابله با نفوذ آمریکا از مجموع راهبردهای احصاشده راهبرد تکمیلی مقابله با نفوذ آمریکا در جمهوری اسلامی با تأکید بر اندیشه امام خامنه‌ای (مدظله) به شرح زیر تدوین و مبنای مطالعه این پژوهش قرار گرفت.

سیاست‌های^۱ مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا

کد راهبرد	اهداف، اصول و محیط داخلی و خارجی		عنوان راهبرد امنیتی - اطلاعاتی	
M1	D	D1-D2-D3-D4-D5-D6-D7-D8-D9-D10	مقابله تهاجمی با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی دشمن از طریق جدی گرفتن تهدید نفوذ آمریکا، مراقبت و هوشیاری در مقابله با روش‌های مودبیانه دشمن، شناخت نقاط ضعف و طراحی مقابله‌ای، مقابله با فعالیت سفارت‌خانه کشورهای غربی، مقابله با شبکه‌سازی و نفوذ در تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران کشور و رویکرد تهاجمی و مقابله‌به‌مثل با نفوذ دشمن در این حوزه با اشراف و تسلط اطلاعاتی	
	P S	P1-P2-P3-P4-P5-P6-P7-P8-P9-P10		
		S1-S2		
	W	W1-W2-W3-W4-W5		SOWO SOWT STWO STWT
	O	O1-o2-o3-o4-o5		
T	T1-T2-T3-T4			

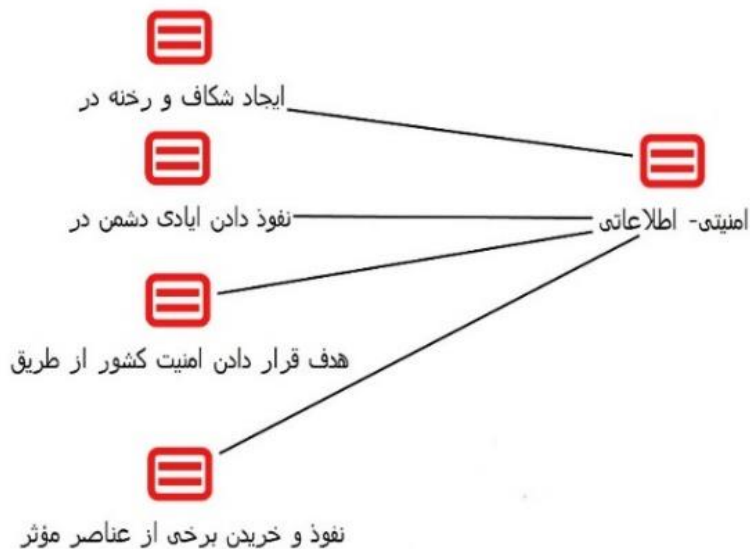

نمودار درختی سیاست‌های مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا (۴)

۱. سیاست‌ها چهارچوب‌های منطقی‌ای هستند که چگونگی تصمیم‌گیری‌ها را معین می‌کنند... اجرای یک راهبرد مستلزم پشتیبانی سیاست‌های سازمانی است (حسن بیگی، ۱۳۹۰: ۳۹۰).

فرصت‌ها^۱، تهدیدها^۲، نقاط قوت^۳، ضعف^۴ جمهوری اسلامی ایران در برابر نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا

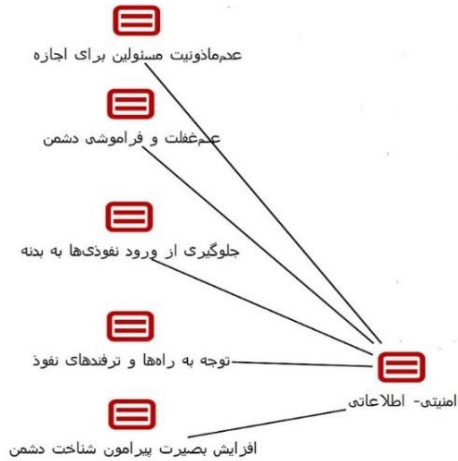
تهدیدات مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی ایران

نمودار درختی تهدیدات نفوذ امنیتی - اطلاعاتی (۵)

۱. فرصت وجود زمینه یا شانس مطلوب در محیط بیرونی سازمان برای انجام کاری یا تحقق چیزی است که سازمان از طریق آن می‌تواند به نتایج قابل توجهی در جهت تحقق رسالت و چشم‌انداز خود دست یابد (احمدوند: همان).
۲. تهدید، برآیند وضعیتی است که عوامل محیطی برخلاف خواسته ما و خارج از کنترل عمل می‌کند و از این حیث روند، امور مطلوب ما نیست و احتمال آشفتنگی، خطر یا زیان برای ما وجود دارد. بر این اساس، هر عنصر یا وضعیتی که موجودیت منافع یا ارزش‌های حیاتی ما را به خطر اندازد تهدید محسوب می‌گردد (احمدوند: همان).
۳. عاملی به‌عنوان قوت تلقی می‌شود که مزیت رقابتی یا مهارت (شایستگی) متمایزی برای سازمان باشد (احمدوند، ۱۳۸۶: ۱۲).
۴. عواملی به‌عنوان ضعف تلقی می‌شوند که سازمان آن‌ها را ضعیف انجام می‌دهد یا توانایی انجام آن‌ها را ندارد یا در آن زمینه‌ها دارای آسیب‌پذیری قابل توجه است و از این رو موجب تضعیف توان عملی سازمان در رقابت یا تحقق رسالت و چشم‌انداز مطلوب آن می‌گردد (احمدوند: همان).

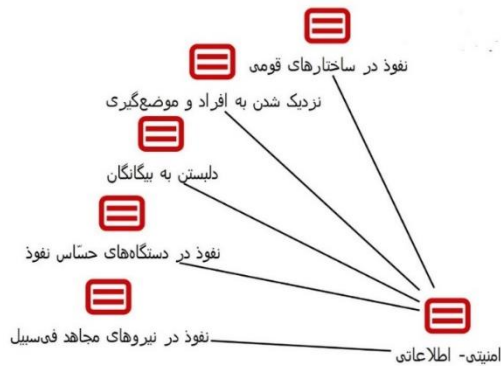
فرصت‌های مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی ایران

نمودار درختی فرصت‌های نفوذ امنیتی - اطلاعاتی (۶)

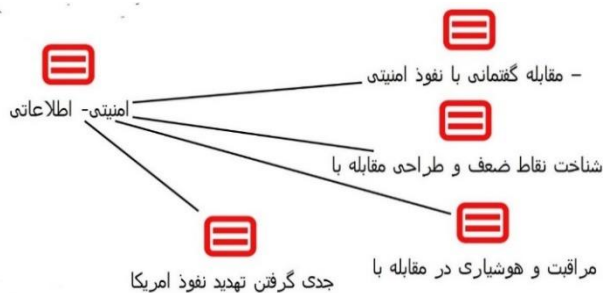

قوت‌های مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی ایران

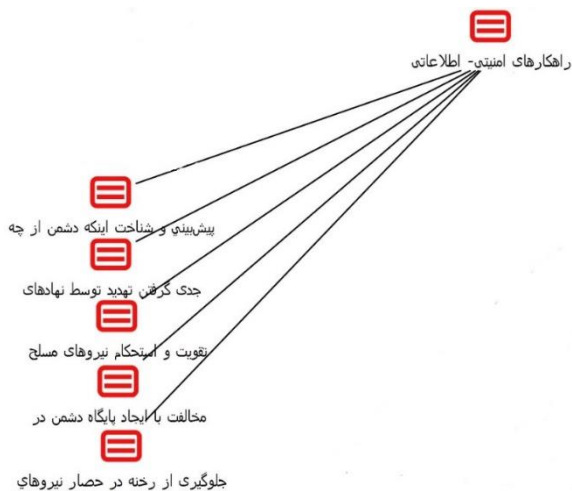
نمودار درختی فرصت‌های نفوذ امنیتی - اطلاعاتی (۷)

ضعف‌ها نفوذ امنیتی - اطلاعاتی مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی ایران

نمودار درختی ضعف نفوذ امنیتی - اطلاعاتی (۸)

راهبردهای اساسی مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی ایران

نمودار درختی راهکارهای اساسی مقابله با نفوذ آمریکا سیاسی در جمهوری اسلامی ایران (۹)

۴. نتیجه گیری

با نگاهی به بیانات امام خامنه‌ای (مدظله) در هشداردهی در مورد خطرات نفوذ دو رویکرد و رهیافت عمده مشاهده می‌شود. رویکرد و رهیافت اول که در سال‌های اولیه تمرکز ایشان بر این مفهوم اولویت بیشتری داشت لزوم مقابله با عناصر نفوذی و شناسایی این افراد و دوری کردن مجامع نخبگانی و سیاسی از این گونه نظرات و عناصر است. رهیافت دوم که در سال‌های بعد تمرکز اصلی معظم‌له را به خود معطوف کرده است، مقابله گفتمانی با پدیده نفوذ و از بین بردن اثرات اقدامات عوامل نفوذی از طریق آگاهی‌بخشی، بصیرت‌دهی و خط سوزی است. به نظر می‌رسد در صورت موفقیت رهیافت اول، نظام می‌توانست ضربات عمقی بر جریان نفوذ وارد کند و ساختار آن را در کشور تضعیف کند، اما متأسفانه این روند شاید به دلایلی مانند ضعف در اشراف اطلاعاتی بر عناصر نفوذی و ویژگی‌های خاص مترتب بر عملکرد این افراد که نیاز به شبکه ارتباطی، قرار اطلاعاتی و ... ندارند به سرانجام مطلوبی نرسید و به نظر می‌رسد برخی اقدامات نهادهای امنیتی از جمله شناسایی و ضربه به جواسیس که به حوزه رسانه نیز کشانده شده است، هیچ کدامشان نفوذ به معنایی که در منظومه فکری امام خامنه‌ای (مدظله) به‌عنوان نفوذی شناخته می‌شد نیست؛ یعنی کارویژه تمامی این عناصر کسب و جمع‌آوری و انتقال اخبار دارای طبقه‌بندی به دشمنان بوده است در صورتی که بر اساس فرمایشات معظم‌له، تأکید ایشان بر نفوذ به معنای تأثیرگذاری بر فرایندهای تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری‌های کلان کشور بوده است. شرایط محیط سیاسی کشور نشان می‌دهد عناصر نفوذی خودآگاه توانسته‌اند در شکاف جناح‌ها و فضای سیاست‌زده کشور حوزه ایمنی برای خود دست‌وپا کنند. عناصر نفوذی ناخودآگاه نیز به دلیل غلبه گفتمان غرب‌گرایانه در نخبگان حکومتی، اقدامات خود را در جهت منافع ملی و امنیت ملی ارزیابی می‌کنند. با عدم موفقیت رهیافت اول، امام خامنه‌ای طی سال‌های اخیر تمرکز خود را بر رهیافت دوم و مقابله گفتمانی و به شکست کشاندن ایده‌ی اصلی خط نفوذ قرار داده‌اند. بصیرت‌دهی و آگاهی‌بخشی امام خامنه‌ای در موارد مختلف خط انحراف از جریان اصیل انقلاب اسلامی را بدون ایجاد فضای دوقطبی مورد هدف قرار می‌دهد و به‌صورت مستمر ایده‌ها و ادبیات تولیدشده توسط آنان را به صراحت مورد نقد قرار می‌دهد.

در این مقاله تلاش گردید، برای تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از تحلیل اسناد، از روش کدگذاری باز و محوری استفاده شود. واحد تحلیل در این مطالعه؛ جملات، عبارات و واژه‌هایی بوده که اشاره به شناخت مبانی و اصول مفهوم نفوذ امنیتی - اطلاعاتی، تبیین ارکان جهت‌ساز (مأموریت، چشم‌انداز، اهداف، ارزش‌ها و سیاست‌ها)، تشریح فرصت‌ها، تهدیدها، نقاط قوت، ضعف، تدوین راهبرد و راهکارها، الزامات و شاخص‌های عملکردی مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی آمریکا در ج.ا.ایران با تأکید بر تدابیر و آراء امام خامنه‌ای (مدظله) داشته است که در نهایت محقق با بهره‌گیری از این مهم و اخذ نظریه خبرگان به این مهم دست یافت که شرح آن در یافته‌های تحقیق تشریح و خلاصه آن در جدول زیر تبیین گردید.

طرح راهبردی مقابله با نفوذ امنیتی اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی ایران با تأکید بر اندیشه امام خامنه‌ای (مدظله)		
ابعاد	ردیف	گزاره
مبانی نفوذ امنیتی - اطلاعاتی	۱	نفوذ در ساختارهای امنیتی و نظامی
	۲	ضربه به مراکز حساس و حیاتی کشور
	۳	طرح‌ریزی عملیات با هدف نفوذ امنیتی
	۴	نفوذ اطلاعاتی از طریق جاسوسی و جاسوس‌پروری
	۵	تأثیرگذاری بر تصمیم‌گیران کشور
	۶	ضربه به امنیت کشور
	۷	تمرکز بر تبدیل پدیده‌های اجتماعی - اقتصادی به امنیتی
	۸	ظرفیت‌سازی نخبگی از طریق شناسایی و تربیت نخبگان
	۹	یارگیری و ظرفیت‌سازی در فعالان اجتماعی مروج افکار سکولار
بیانیه مأموریت مقابله با نفوذ امنیتی اطلاعاتی	۱۰	اقدام مؤثر و هوشمند در سه حوزه تشخیص، تصمیم و اجرا در بدنه تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیر
	۱۱	مقاوم‌سازی و مصونیت‌سازی در برابر نفوذ دشمن
	۱۲	مدیریت راهبردی (برآورد، تحلیل، طرح‌ریزی و نظارت) در مقابله با نفوذ دشمن
	۱۳	ایجاد سامانه رصد نفوذ دشمن (پیش‌بینی و پیشگیری از نفوذ دشمن)
	۱۴	مقابله تهاجمی با نفوذ دشمن
مأموریت نهادهای امنیتی در جمهوری اسلامی ایران عبارت است از شناسایی و مقابله با نفوذ آمریکا در ابعاد فرهنگی، سیاسی، امنیتی، اقتصادی و علمی با نصب‌العین قرار دادن آراء امام خامنه‌ای است. هدف از مقابله در این بیانیه، اقدام مؤثر و هوشمند در سه حوزه تشخیص (فهم از مسائل)، تصمیم (راه‌حل برای مسائل) و اقدام (مواجهه عملی) در بدنه تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیر و مردم از طریق مقاوم‌سازی و مصونیت‌سازی، مدیریت راهبردی، ایجاد سامانه رصد نفوذ دشمن و مقابله به‌مثل.		

طرح راهبردی مقابله با نفوذ امنیتی اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی ایران با تأکید بر اندیشه امام خامنه‌ای (مدظله)		
ابعاد	ردیف	گزاره
چشم‌انداز مقابله با نفوذ امنیتی اطلاعاتی	۱۵	بصیرت ادراکی و بینشی و گفت‌مانی پیرامون نفوذ آمریکا
	۱۶	جلوگیری از نفوذ عناصر نایاب دشمن در مراکز حساس و تصمیم‌گیر کشور
	۱۷	عدم اجازه نفوذ آمریکا به حریم امنیتی، دفاعی کشور
	۱۸	جلوگیری از تقویت عناصر و فعالین داخلی حامی سیاست‌های غربی (پروژه آمریکایی حکمرانی مطلوب)
	۱۹	ممانعت از نفوذ دشمن در اقتصاد کشور با تمرکز بر سیاست اقتصاد مقاومتی و شکوفایی اقتصاد ملی
با عنایت به آراء و اندیشه‌های امام خامنه‌ای (مدظله) پیرامون نفوذ آمریکا و شیوه‌های مقابله با آن، اسناد بالادستی (قانون اساسی، سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه) چشم‌انداز مقابله با نفوذ آمریکا در سه حوزه تصمیم‌گیران، تصمیم‌سازان و مردم در جمهوری اسلامی ایران، با اتکال به قدرت لایزال الهی و در پرتو ایمان و عزم ملی و وحدت کلمه و کوشش برنامه‌ریزی شده و مدبرانه جمعی در مسیر تحقق آرمان‌ها چنین ویژگی‌هایی خواهند داشت.		
اهداف مقابله با نفوذ امنیتی اطلاعاتی	۲۰	حفظ استقلال همه‌جانبه
	۲۱	حفظ و پاسداری از آرمان‌ها و ارزش‌های انقلاب
	۲۲	ایستادگی در مقابل نفوذ آمریکا
	۲۳	استحکام‌بخشی به نیروهای امنیتی و مسلح و مقابله به‌مثل
	۲۴	پیشرفت و توانمندی علمی
	۲۵	مقابله با راهبرد تبلیغات و تحریم‌های آمریکا
	۲۶	شناخت جبهه دشمن (دشمن‌شناسی)
	۲۷	مقابله با ایدئولوژی سکولاریستی
	۲۸	شناسایی و برخورد با عناصر ضعیف‌النفس و نفوذی‌ها
	۲۹	فائق آمدن بر تفرقه‌افکنی دشمن
اصول و ارزش‌های مقابله با نفوذ امنیتی اطلاعاتی	۳۰	تعهد و تمسک به اسلام ناب
	۳۱	التزام به اصل ولایت‌فقیه
	۳۲	وحدت کلمه مسئولین و مردم
	۳۳	نفی نظام سلطه و سلطه‌پذیری جهانی
	۳۴	پایبندی به اصول و ارزش‌های انقلاب
	۳۵	اسلامی بودن ماهیت نظام سیاسی ج.ا.ایران
	۳۶	عدم تعهد در برابر قدرت‌های سلطه‌گر
	۳۷	تعامل مؤثر و سازنده بین‌المللی مبتنی بر عزت، حکمت و مصلحت
	۳۸	نفی استبداد، خودکامگی و انحصارطلبی در کشور
	۳۹	بر حذر بودن از غریبه‌ها، نامحرم‌ها و نفوذی‌ها

طرح راهبردی مقابله با نفوذ امنیتی اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی ایران با تأکید بر اندیشه امام خامنه‌ای (مدظله)		
ابعاد	ردیف	گزاره
سیاست‌های مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی	۴۰	مراقبت و تمهید در عدم رخنه دشمن
	۴۱	عدم اجازه نفوذ به حریم امنیتی و دفاعی کشور به بهانه نظارت
	۴۲	فراهم‌سازی وسایل مصون‌ساز در مقابله با نفوذ دشمن
	۴۳	مخالفت با ایجاد هرگونه پایگاه دشمن در داخل کشور
قوت‌های مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی	۴۴	ناشناخته بودن شیوه‌های مقابله خودی
	۴۵	مراقبت از نفوذ و اخلال دشمن در صفوف یکپارچه‌ی جوانان مؤمن
ضعف‌های مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی	۴۶	نفوذ در نیروهای مجاهد فی سبیل الله و متزلزل کردن پایه جهاد (نفوذ در جریان مقاومت)
	۴۷	نفوذ در دستگاه‌های حساس
فرصت‌های مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی	۴۸	دل بستن به بیگانگان
	۴۹	نزدیک شدن به افراد و موضع‌گیری بر ضد بعضی دیگر
	۵۰	نفوذ در ساختارهای قومی برای هدایت و ایجاد چالش امنیتی-هویتی
	۵۱	عدم مأذونیت مسئولین برای اجازه دادن به بیگانگان
تهدیدهای مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی	۵۲	عدم غفلت و فراموشی دشمن
	۵۳	جلوگیری از ورود نفوذی‌ها به بدنه مدیریتی کشور از طریق توجه به تأیید صلاحیت‌ها
	۵۴	توجه به راه‌ها و ترفندهای نفوذ دشمن
	۵۵	افزایش بصیرت پیرامون شناخت دشمن
راهبرد مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی	۵۶	ایجاد شکاف و رخنه در بافت یکپارچه‌ی فرماندهی
	۵۷	نفوذ دادن ایادی دشمن در مدیریت‌های کشور
	۵۸	هدف قرار دادن امنیت از طریق به کار گرفتن شیوه‌های جاسوس‌پروری و ...
	۵۹	نفوذ و خریدن برخی از عناصر مؤثر در دولت‌ها
الزامات مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی	۶۰	جلوگیری از رخنه در حصار نیروهای مسلح توسط دشمن با مراقبت و هوشیاری نهادهای حفاظتی
	۶۱	مخالفت با ایجاد پایگاه دشمن در داخل کشور
	۶۲	تقویت و استحکام نیروهای مسلح
	۶۳	جدی گرفتن تهدید توسط نهادهای امنیتی و لزوم طراحی مقابله
مقابله تهاجمی با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی	۶۴	پیش‌بینی و شناخت اینکه دشمن از چه راهی وارد خواهد شد
	مقابله تهاجمی با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی دشمن از طریق مراقبت و هوشیاری در مقابله با روش‌های موزدیانانه دشمن، جدی گرفتن تهدید نفوذ آمریکا، شناخت نقاط ضعف و طراحی تهاجمی مقابله با نفوذ دشمن	
	۶۵	دشمن‌شناسی (شناخت ابزارها و شیوه‌های دشمن)
الزامات مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی	۶۶	شناخت نقشه دشمن، شناخت هدف، برنامه و سیاست دشمن
	۶۷	هوشیاری، شناخت، کشف و خنثی‌سازی نقشه نفوذ دشمنان

طرح راهبردی مقابله با نفوذ امنیتی اطلاعاتی آمریکا در جمهوری اسلامی ایران با تأکید بر اندیشه امام خامنه‌ای (مدظله)		
ابعاد	ردیف	گزاره
	۶۸	رصد، پایش و ارزیابی جریان نفوذ امنیتی-اطلاعاتی در کشور
	۶۹	اشراف اطلاعاتی و اقدام اطلاعاتی تهاجمی و مقابله‌به‌مثل با نفوذ دشمن
	۷۰	دستگاه امنیتی قوی (دستگاه نظامی-امنیتی مردمی مقتدر)
	۷۱	حفظ امنیت همه‌جانبه‌ی فضای مجازی کشور
	۷۲	هوشیاری اطلاعاتی و تقویت نیروهای مسلح و امنیتی
	۷۳	ساختار قوی، دانش محوری و برنامه‌ریزی در مقابله با دشمن
	۷۴	توجه به تأیید صلاحیت‌ها بدون توجه به گرایش‌های سیاسی و جناحی
	۷۵	میزان حساسیت مردم و وزارتخانه‌های کشور به موضوع نفوذ امنیتی اطلاعاتی و مقابله با آن
	۷۶	میزان تقویت حفاظت‌های مراکز، وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های امنیتی و میزان کشف نفوذی‌ها
	۷۷	میزان جدی گرفتن نفوذ دشمن توسط نهادهای متولی مقابله و نوع اقدامات آفندی نهادهای متولی
شاخص‌های عملکردی و الگوی نظارت ارزیابی و کنترل مقابله با نفوذ امنیتی - اطلاعاتی	۷۸	میزان ایجاد ساختار و تقویت ساختار مقابله با نفوذ راهبردی دشمن در دستگاه‌های امنیتی اطلاعاتی
	۷۹	میزان رصد، پایش و ارزیابی نفوذ امنیتی در کشور با هدف افزایش اشراف اطلاعاتی و مقابله تهاجمی
	۸۰	میزان شناسایی نفوذی‌ها، کیس‌ها و سوژه‌های شناسایی شده در حوزه مقابله با نفوذ امنیتی و اطلاعاتی
	۸۱	میزان اقدامات مقابله‌به‌مثل در حوزه دشمن
	۸۲	میزان تقویت نهادهای مقابله‌کننده با نفوذ دشمن
	۸۳	میزان تصویب قوانین در قوه مقننه، شورای عالی امنیت ملی و... در مقابله با نفوذ امنیتی-اطلاعاتی
	۸۴	میزان برنامه‌ریزی و طراحی برای حفاظت از مراکز مهم، حساس، کلیدی و اسناد مهم

استخراج منظومه فکری امام خامنه‌ای پیرامون نفوذ (رهیافت‌های اتخاذشده توسط

امام خامنه‌ای برای مقابله با نفوذ)

با نگاهی به بیانات امام خامنه‌ای (مدظله) در هشداردهی در مورد خطرات نفوذ دو رویکرد و رهیافت عمده مشاهده می‌شود. رویکرد و رهیافت اول که در سال‌های اولیه تمرکز ایشان بر این مفهوم اولویت بیشتری داشت لزوم مقابله با عناصر نفوذی و شناسایی این افراد و دوری کردن مجامع نخبگانی و سیاسی از این‌گونه نظرات و عناصر است.

رهیافت دوم که در سال‌های بعد تمرکز اصلی معظم‌له را به خود معطوف کرده است، مقابله گفتمانی با پدیده نفوذ و از بین بردن اثرات اقدامات عوامل نفوذی از طریق آگاهی‌بخشی، بصیرت‌دهی و خط‌سوزی است.

به نظر می‌رسید در صورت موفقیت رهیافت اول، نظام می‌توانست ضربات عمقی بر جریان نفوذ وارد کند و ساختار آن را در کشور تضعیف کند، اما متأسفانه این روند شاید به دلایلی مانند ضعف در اشراف اطلاعاتی بر عناصر نفوذی و ویژگی‌های خاص مترتب بر عملکرد این افراد که نیاز به شبکه ارتباطی، فرار اطلاعاتی و... ندارند به سرانجام مطلوبی نرسید و به نظر می‌رسد برخی اقدامات نهادهای امنیتی از جمله شناسایی و ضربه به جواسیس که به حوزه رسانه نیز کشانده شده است، هیچ کدامشان نفوذ به معنایی که در منظومه فکری امام خامنه‌ای (مدظله) به‌عنوان نفوذی شناخته می‌شد نیست؛ یعنی کارویژه تمامی این عناصر کسب و جمع‌آوری و انتقال اخبار دارای طبقه‌بندی به دشمنان بوده است در صورتی که بر اساس فرمایشات معظم‌له، تأکید ایشان بر نفوذ به معنای تأثیرگذاری بر فرایندهای تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری‌های کلان کشور بوده است.

شرایط محیط سیاسی کشور نشان می‌دهد عناصر نفوذی خودآگاه توانسته‌اند در شکاف جناح‌ها و فضای سیاست‌زده کشور حوزه ایمنی برای خود دست‌وپا کنند. عناصر نفوذی ناخودآگاه نیز به دلیل غلبه گفتمان غرب‌گرایانه در نخبگان حکومتی، اقدامات خود را در جهت منافع ملی و امنیت ملی ارزیابی می‌کنند. با عدم موفقیت رهیافت اول، امام خامنه‌ای طی سال‌های اخیر تمرکز خود را بر رهیافت دوم و مقابله گفتمانی و به شکست کشاندن ایده‌ی اصلی خط نفوذ قرار داده‌اند. بصیرت‌دهی و آگاهی‌بخشی امام خامنه‌ای در موارد مختلف خط انحراف از جریان اصیل انقلاب اسلامی را بدون ایجاد فضای دوقطبی مورد هدف قرار می‌دهد و به‌صورت مستمر ایده‌ها و ادبیات تولیدشده توسط آنان را به صراحت مورد نقد قرار می‌دهد.

پیشنهادها

- نصب‌العین قرار دادن فرمایشات امام خامنه‌ای (مدظله) به‌عنوان ستون خیمه نظام.
- حفظ انسجام و هم‌افزایی نهادهای اطلاعاتی و امنیتی در مقابله با نفوذ دشمن.
- افزایش اشراف اطلاعاتی در نهادهای امنیتی و رصد نفوذ دشمن با هدف تقابل با نفوذ دشمن.
- تشکیل ستاد فرماندهی جنگ روانی برای مقابله و خنثی‌سازی عملیات‌های روانی دشمن.
- تقویت حفاظت‌ها و حراست‌ها به‌عنوان نهادهای مقابله‌کننده با نفوذ در وزارتخانه‌ها و مراکز امنیتی.
- توجه به تعیین صلاحیت‌ها و احراز صلاحیت‌ها به‌عنوان یکی از مهم‌ترین راه‌های مقابله با مشکوک‌التابعین و دو تابعیتی‌ها.
- مقابله با عناصر ناب در مراکز تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیر و گماردن عناصر انقلاب و حزب‌اللهی وفادار به نظام در این مراکز.
- اقدامات تهاجمی و مقابله‌به‌مثل در خصوص نفوذ دشمن در هر سطحی.

فهرست منابع و مآخذ

الف. منابع فارسی

- بیانات امام خامنه‌ای (مدظله)، قابل دسترس در [www. KHAMENAI.IR](http://www.KHAMENAI.IR)
- آقابخش، علی اکبر و افشاری‌راد، مینو (۱۳۸۶)، فرهنگ علوم سیاسی، تهران، چاپار، چاپ دوم، ویرایش ششم، ص ۳۱۴.
- آقابخش، علی (۱۳۸۲)، فرهنگ علوم سیاسی، تهران، نشر چاپار، چاپ دوم.
- احدی، محمد؛ شاه‌محمدی، محمد (۱۳۹۶)، طرح راهبردی دفاع سایبری جمهوری اسلامی ایران در حوزه بازدارندگی، فصلنامه علمی-پژوهشی مطالعات بین‌رشته‌ای دانش راهبردی، سال هشتم، شماره ۳۱، تابستان ۱۳۹۷ صص ۲۵۲-۲۲۵.
- امیری، ابوالفضل (۱۳۸۷)، تهدید نرم، تهاجم فرهنگی، ناتوی فرهنگی، تهران، انتشارات پگاه.
- بهجت‌پور، عبدالکریم (۱۳۹۲)، تفسیر تنزیلی مبانی اصول و فواید، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی تهران.
- پورسعید، فرزاد (۱۳۸۷)، امکان و امتناع انقلاب رنگی در ایران، فصلنامه مطالعات راهبردی، سال ۱۱، شماره ۱.
- پورسعید، فرزاد (۱۳۸۹)، انقلاب رنگی و جمهوری اسلامی ایران تحلیل‌ها و تخمین‌ها، پژوهشکده مطالعات راهبردی، تهران.
- حاذق نیکرو، حمید و مقدم‌فر، حمیدرضا (۱۳۹۳)، جنگ نرم، مروری بر مفاهیم و کارکردهای جنگ نرم، معاونت فرهنگی سپاه.
- حاذق نیکرو، حمید (۱۳۸۵)، جنگ رسانه‌ای، فصلنامه عملیات روانی، شماره ۱۴، پاییز و زمستان.
- حسن بیگی، ابراهیم (۱۳۹۰)، مدیریت راهبردی، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی و دانشگاه عالی دفاع ملی.
- دهقانی فیروزآبادی، سید جلال و فیروزی، علیرضا (۱۳۹۱)، دیپلماسی عمومی جمهوری اسلامی ایران در دوران اصول‌گرایی، روابط خارجی، شماره دوم، تابستان.
- رنجبران، داود (۱۳۸۸)، جنگ نرم، تهران: انتشارات ساحل اندیشه، چاپ هفتم.
- رجبی دوانی (۱۳۸۸)، جنگ نرم بر بستر آسیب‌های داخلی، فصلنامه مدیریت بحران و وضعیت‌های اضطراری، دانشگاه جامع امام حسین (ع)، سال اول، شماره ۳ و ۴.
- کرمی، علی (۱۳۹۵)، مفهوم‌شناسی نظری نفوذ، مرکز مطالعات راهبردی تربیت اسلامی، تهران.
- مصاحبه با جلال ثنا قربانی دانشجوی رشته علوم سیاسی دانشگاه تهران.

- مصاحبه با محمدرضا رضایی بجنستانی دانشجوی رشته مدیریت فرهنگی.
- محسنی، محمد (۱۳۹۴)، تحول در مفهوم نفوذ، قابل رؤیت در www.farsnews.com
- نای، جوزف. اس (۱۳۸۷-ب)، رهبری و قدرت هوشمند، ترجمه: محمودرضا گلشن پژوه و الهام شوشتری زاده، تهران: مؤسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین المللی ابرار معاصر.
- نامه ابلاغی رئیس دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی به شماره ۳۱۰۳/۱/۳۱۷۲/۴۱۷ مورخه ۹۷/۵/۳ خطاب به رؤسای دانشکده‌های دفاع، مدیریت، امنیت ملی.
- هانتینگتون، ساموئل (۱۳۷۰)، سامان سیاسی در جوامع دستخوش تغییر، ترجمه محسن ثلاثی، تهران، نشر علم.
- هانتینگتون، ساموئل (۱۳۸۱)، موج سوم دموکراسی در پایان سده بیستم، ترجمه دکتر احمد شهسا، تهران: انتشارات روزنه، چاپ سوم.
- مصاحبه با محمدرضا رضایی بجنستانی دانشجوی دکتری مدیریت.
- مصاحبه با دکتر جلال ثنا قربانی دانشجوی فارغ التحصیل دانشگاه تهران.
- مصاحبه با فریدون مردادی کارشناس ارشد شورای عالی امنیت ملی.
- مصاحبه با چند تن از کارشناسان مقابله با نفوذ

ب. منابع انگلیسی

- Fazio, R. Social changes and population. The Journal of Social science. No19. 2007. 17.
- Joseph S. Nye, Soft Power: The Means To Success in World Politics, (New York: Public Affairs, 2004), pp 1-2

